

Magyary Ágnes

SZERELEM

Az első volt a legnehezebb. Az ostoba erkölcs miatt. Minden baj forrása. Ezért vívódott hónapokon keresztül. Mert egyszer egy nagy szakállú, hóbortos öregember felmászott valami hegyre, majd lejött onnan néhány kötéllel a hóna alatt, aztán méregbe gurult, őrvöngött, elrontotta a többiek örömét és ezek után mindenkit kioktatott. Így vége lett a mulatságnak, és a nép elkezdett szorongani, mert kiderült, amit korábban ártatlan szórakozásnak vélték: az bűn.

Ez ágyazott meg minden idők meghasonlásának. Amely először csak némi elbizonytalanodást jelentett, aztán átsapott önmarcangolásba, majd tusakodássá vált és végül önmegsemmisítő őrvöngés lett belőle.

Az őrvöngést a szükségszerű bukás követi. És mindez az erkölcs miatt. Amelyet gyerekkorunktól kezdve oltanak belénk. Köszönj a nének! Mit illik ilyenkor mondani? Jól nevelt gyermek ilyet nem tesz! Ne piszkáld az orrod!

A társadalom és az ő béklyói – gondolta Diána, aki nem tudott dülőre jutni önmagával, és végső kétségbeesésében csak Horthy saját kezével Hitlernek írt és szignózott levelét lopta el, mert úgy vélte, egy ócska papírlap eltűnése nem kelt nagy feltűnést a könyvtárban. Ebben volt némi logika, mert a tárgyak legfőbb jellemzője mégiscsak a fizikai dimenzióban rejlik, nem pedig holmi szellemi értékben.

Diána szerencséje az volt, hogy soha senkinek nem jutott eszébe a munkahelyén, hogy bárki is ellophatná az intézmény vagyontárgyait, de ebből is látszik, hogy egy ilyesfajta szervezet, mint egy közgyűjtemény, sosem volt szerelmes, amely hozzáállás hatalmas felelőtlenségre vall, tekintve, hogy az emberi történelem legnagyobb örületeit mind szerelmi önkívületben követték el.

Diána tehát Olivért hívta fel, az egyetlen olyan unokatestvérét, akit ilyen kérésekkel lehetett zaklatni.

Legalább tíz éve nem beszéltek egymással, de a családi legendárium szerint Olivér, miután az érettségi helyszínéről ismeretlen helyre távozott, legközelebb Svájcból jelentkezett, ahol saját bevallása szerint állami alkalmazásban állt. A család viszont úgy vélekedett, ez nem igaz,

és a valóság az volt, hogy Olivér Spanyolországban szedett epret, ahonnan aztán átment Marokkóba „ki tudja, mit csinálni”. Akárhogyan is volt, egy idő után már azt rebesgették a családtagok, hogy újra Budapesten van és saját vállalkozásba kezdett – hogy mibe pontosan, senki sem tudta megmondani. Egypáran találkoztak is vele alattomban – esetleg pénzt is kértek tőle kölcsön, és állítólag Olivér adott is –, de ezt csak suttogva merték bevallani, mindenkit arra kérve, hogy tartsák a többiek előtt titokban. Így aztán mindenki tudta. Ezért mert Diána hozzá fordulni.

- Egy műkereskedőre lenne szükségem – mondta Diána a telefonba köszönés helyett –, egy olyanra, aki nem aggályoskodik.

- Minek az neked? – kérdezte Olivér, mintha csak két nappal azelőtt beszéltek volna utoljára.

- Szerelmes vagyok – vágta ki Diána az ultima ratiót.

Olivér megadta a címét. Diána rohant. A fiú a Bazilika környékén lakott egy bérház földszinti egyszobás lakásában. A lakás kicsi volt és sötét. Diána úgy vélte, egyáltalán nem illik Olivér kalandos és nagystílusú életviteléhez, legalábbis nem ahhoz, amit ő elképzelt magának. A bejárati ajtó nyitva volt. Az unokatestvére fekete selyemköntösben és flipflop papucsban ült a kanapén, mint egy unatkozó Buddha. Körülötte üres pizzás dobozok, az asztalon legalább tíz piszkos bögre. Önelégülten vigyorgott.

- Azt mondták a többiek, hogy valami vállalkozásod van – hitetlenkedett Diána, de Olivér csak fölényesen méregette.

- Minek neked műkereskedő? – de olyan hangsúllyal tette fel ezt a hiábavaló kérdést, hogy Diána tetőtől talpig elpirult.

Nem volt képes megmukkanni. Érezte, a szavak csak rontanának a helyzetben, ezért átnyújtotta a levelet. Olivér felvillanyozódott.

- Ez valódi? – kérdezte, és olyan gúnyos nevetéssel nézett a lányra, hogy az majdnem elsírta magát.

Olivér elégedetten nézte Diána vergődését.

- És még én vagyok a család fekete báránya!

De aztán könyörületet gyakorolt és megadott egy telefonszámot.

- Miklós – mondta Olivér –, régi motoros. Bizhatsz benne.

Diána már Olivérben sem bízott, nemhogy azokban, akikért az unokatestvére kezeskedett. De nem volt más választása, felhívta Miklóst, az aggályok nélküli műkereskedőt. Így, ahogy kilépett Olivér

egérlyukából - mert lakásnak túlzás lett volna nevezni -, máris tárcsázta.

- János - vette fel egy markáns férfihang. Diána egy pillanatra meghökkent, de nem volt abban a helyzetben, hogy finnyáskodjon, ezért nem firtatta a név körüli bizonytalanságot. Mint kiderült, igen bölcs döntés volt, mert amikor pár óra múlva személyesen találkoztak a Művész Kávézóban, a műkereskedő már Damiánként mutatkozott be.

Miklós, János, Damián ötvenes férfi volt, harsány eleganciával öltözködött, amely fehér vászonnadrágból, bőr mokaszinból, félgig begombolt és felgyúrt ujjú ingből, valamint anyagul felvett bordó selyemsálból állt. Diánának már a három név is lelki gyötrelmet jelentett, de a selyemsál végképp kétségbe ejtette. Szárnyaszegett madárként vergődött Miklós, János, Damián pillantásában, aki úgy méregette a lányt, ahogy ő szokta szombat reggelente szemlélni a húspult választékát: marhaszegy vagy csirkemell; de végül kacsacombot vesz. Diána zavartan köszörülni kezdte a torkát. Úgy gondolta, az ilyen ügyletekkel együtt jár, hogy tűrni kell bizonyos kényes helyzeteket is.

- Hirtelen nem is tudom, hogy szólíthatom - motyogta ügyetlenül a lány.

- Drágám - vágta rá a férfi -, maga úgy szólít engem, ahogy csak akar.

Majd főúri mozdulattal odarendelte a pincért. Két bécsi kávét kért. Diána mélységesen szégyellte magát.

A műkereskedő, jobban mondva az orgazda, összeráncolt szemöldökkel csóválta a fejét. Diána szorongott, mert a férfi minden rezdülésében érezte a társadalom megvetését, valahonnan a távolból hallotta is édesanyja hangját: ejnye, és Mózes a háttérben, hóna alatt a kőtáblákkal, egyetértően bólogatott.

A férfi durva hangon parancsolt rá a lányra, amikor a pincér letette az asztalra a két csészét.

- Igya meg!

Diána úgy hörpintette fel a kávét, mint muzsik a vodkát a hosszú téli estén. Feszélyezetten érezte magát, mert tudta: rossz útra tévedt, erkölcstelen ügyletekbe keveredett és gyanús emberek társaságában forgolódik. Sírni lett volna kedve, de nem engedhette meg magának ezt a luxust, mert otthon egy ideje már minden süllyedni kezdett.

Először csak a képek a falon csúsztak le vagy öt centit. Ronda látvány volt. A tapéta a keretek alatt, az évek alatt megőrizte eredeti színét és az öt centis helyváltoztatás azt eredményezte, hogy a képek felett ott éktelenkedett a fal színétől elütő csík. De nem ez volt a legrosszabb. A szekrények is összébb mentek. Mint amikor egy égimeszelő egyszer csak elhatározza, mostantól rogyasztott térdekkal fog közlekedni. Tehát amikor egy reggel behajolt kivenni a szoknyáját, beverte a fejét. A fali konyhaszekrények is se szó, se beszéd fogták magukat és egy éjszaka alatt lejjebb másztak a falon, így a vízmelegítőt már nem lehetett a pulton tartani, Diána kénytelen volt egy hokedlire állítani.

De a leglehangolóbb nem a bútorok és egyéb dekorációs tárgyak szeszélyes helyváltoztatása volt, hanem hogy Viktor egyre jobban elmerült a saját függőségeibe. Ezt kellett sürgősen Diánának orvosolnia. Főleg miután egy reggel a férfi rossz hangulatában jól elverte a lányt, mert felfájással és idegesen ébredt. Akkor határozta el Diána, ez nem tarthat így tovább, mert képtelenség volt Viktor igényeit a könyvtárosi fizetésből kielégíteni. Ezért fordult segítségért Olivérhez. Minden meggyőződése ellenére, utolsó elkeseredésében.

- Na, akkor - mondta Miklós, János, Damián - jövő hétfőn este 6-kor keressen fel ezen a címen.

Egy névjegyet tolt a lány orra elé, amelyen ez állt: YVES THIERRY - nagybetűkkel - műkereskedő, a másik oldalon meg: Falk Miksa utca 30., és valaki ráírta ákombákom betűkkel: piros ruha és magassarkú!!!!!!! Így, a rengeteg felkiáltójellel. Igazság szerint szemérmetlen arcátlan-sággal folytak le a felkiáltójelek a névjegykártyáról. Diánában ott bugyogott a felháborodás és kitörni készült, de mire felkapta a fejét, a férfi már nem volt sehol.

Legszívesebben utána rohant volna, de fogalma sem volt, merre induljon, ezért inkább hisztérikusan felhívta Olivért.

- Mit képzelsz ez az alak? - kiabálta, de Olivér nem volt az a kétségbeesős fajta.

- Nem akarja megvenni? - érdeklődött egykedvűen. - Ne pánikolj, van egy másik műkereskedő is a tarsolyomban.

- Megvenni?! - őrzöngött Diána -, el sem jutottunk odáig.

Olivér sokáig nem szólalt meg. Diána már azt hitte, letette, amikor az unokatestvére kimért hangon és nagyon lassan, ahogyan hibbantakkal szoktunk beszélni, elmagyarázta, hogy abban a pillanatban, amikor

hátsó szándékkal tette rá a kezét a könyvtár vagyonaára, onnantól kezdve kilépett az addigi egyhangú és kiszámítható életéből és megérkezett a sikamlós valóságba. Ez pedig azt jelenti, többet nem lesz a lába alatt biztos talaj, nincsenek sablonos válaszok, következésképpen felesleges hiábavaló kérdéseket feltenni, és ne ragadjon le olyan részleteknél, mint az emberek neve, mert ez a leglényegtelenebb, ami igazán fontos: senki sem tudja, hova fog mindez vezetni, ezért vegye csak fel azt a piros ruhát, fesse ki magát és jelenjen meg pontosan, mert Miklós nem szereti a későket, ha üzletről van szó.

Bár semmit sem intézett, mégis teljesen kimerülten érkezett haza. A buszról úgy szállt le, mint egy holdkóros, mert látomása volt. Ahogy ott ült a jármű hátuljában, egyszer csak megállt előtte Horthy. Összeráncolt szemöldökkel és díszegyenruhában. Diána megszeppenve nézett rá, mert tudta, akár vissza is vihetné az ellopott levelet, mielőtt bárki észrevenné, mégis bűnösnek érezte magát. Legszívesebben felpattant volna, hogy elrohanjon az első templomba meggyónni. Közben ott keringtek az agytekervényeiben Olivér szavai és a délutáni találkozás emlékei: sikamlós valóság, sablonos válaszok, piros ruha, bécsi kávé, Damián, Yves Thierry; és ha mindez nem lett volna elég, Horthy széles háta mögül egy nagyon ismerős, alacsony, aprócska bajuszú úr integetett boldogan. Így nem meglepő, hogy kótyagos fejjel támolygott le a buszról. Rossz sejtélem fogta el: az utcájuk sarkán álló villanyoszlop mögül Ilonka néni, a szomszédja leste, mikor ér már haza.

- Diácska - ugrott elé elnyűtt papucsban és otthonkában -, mindennek van határa. Ez így nem mehet tovább.

Hogy mi is nem mehet tovább, az azonnal világossá vált, amikor meglátta a házuk előtti járdára az ablakon át kihajigált konyhai eszközöket. A törekeny dolgok természetyszerűleg ezer darabban hevertek a nyári melegtől hólyagosra puffadt közterületen. Diána egy pillantással konstataálta: Viktor semmit sem kímélt, és valószínűleg már az sincs, amiből egy kávé megigyanak, már csak azért sem, mert a kávéfőző is szörnyű halálát lelta a járdán, a porcelán tejes kancsóval és a cukortartóval egyetemben.

Ilonka néni rémült arccal állt a romok felett és ő, aki Budapest ostromakor született, és bár csecsemőként, de megélte az áldott emlékezetű Vörös Hadsereg bevonulását is, sehogy sem tudott napi-rendre jutni ilyen barbárság láttán.

- De Diácska - hüledezett Ilonka néni -, mondja, mire jó ez?

Az a perc olyan volt, mintha egyszerre kellene elviselnie Olivér, a könnyed műkereskedő és Horthy rosszálló pillantását.

- Elnézést kérek - mentegetőzött -, drága Ilonka néni, ígérem, mindent azonnal összetakarítok.

Ilonka helytelenítően csóválta a fejét, amikor látta, hogy a lány elkezdi összeszedgetni háztartásának épen maradt darabjait.

- Én három férjet tettem el, Diácska - magyarázta feddően, miközben azért ő is ott hajladozott ép darabokat keresve -, de ha nekem akár csak egy poharat is kidobtak volna az ablakon, ők is repültek volna utána. Nem jól van ez így, Diácska, higgyen nekem, nem jól van ez így. Én három férjet tettem el, de akkor sincs jól ez így.

Néhány lábost, evőeszközöket tudtak megmenteni. A többit ki kellett dobni a kukába. Órák múlva, amikor már mindent elrendezett, bement a szobába, ahol Viktor egyenes derékkal ült a bevetetetlen ágyon és bámult maga elé.

- Mit intéztél? - kérdezte a lányt. Diána hallgatott.

- Gondoltam - bökte oda a férfi.

De az az este a továbbiakban már eseménytelenül telt. Viktor csak másnap reggel verte meg a nyomaték kedvéért. Így Diána aznapra beteget jelentett, és egész nap az üzleteteket bújta, hogy beszerezzen egy Yves Thierryhez méltó piros ruhát a hozzá illő magas sarkú cipővel és harisnyával. Az egyik boltban az eladó lány Diána ideges vibrálásait izgatottságnak vélte, ezért rábeszélte, hogy egy ilyen ruhához megfelelő fehérnemű dukál és csipkés fekete melltartót nyomott az orra alá hozzáillő bugyival.

- Minek néz engem?

- Mint akinek istenien állna ez az együttes - válaszolta az eladó lány szemérmetlenül, és mivel Diána maradék ellenállását a Damiánnal való kávézás rég felőrölte, végül megvette a kihívó fehérneműt is. Nem volt ereje az események irányítására többé. Inkább megadta magát. Jöjjön, aminek jönnie kell - gondolta, és felugrott az egyik barátnőjéhez, aki „megfelelően” kisminkelte. Borzalmas volt. De nem szegült ellen. Tűrt, mert csak egy cél lebegett a szemei előtt, és akkor végre megadhatja Viktornak azt, amire a legjobban vágyik.

- Baloghné - mondta Viktor -, csak ő az, aki kell nekem.

Diána tudta ezt, ezért már egy órával a megbeszéltek előtt ott állt engedelmesen a Falk Miksa utca 30. szám előtt piros ruhában, magas sarkú cipőben, csipke fehérneműben és vérvörös rúzsban. Az utcában csak úgy hemzsegték a galériák, régiségkereskedések, de egyikén sem látta az ő műkereskedője egyik nevét sem. Sőt a 30-as kapu mellett a cégtábla szerint a cég tulajdonosa egy nő. Diána nem volt bizonyos, hogy ez nem Damián/János másik neve. Olyan ideges volt, hogy a ruháját gyűrögte, a saját lábát taposta, az ajkait harapdálta és már azon gondolkodott, hogy felmászik a Szabadság hídra és a Dunába veti magát, amikor egy jól öltözött fiatalember lépett hozzá.

- Moreno úr már várja önt - mondta.

Bementek a díszes kapun. Diána a verőfényes napsütés után szinte semmit sem látott. Egyszer csak ajtó előtt állt, amelyen aranyszínű táblácska hirdette: Eduardo Moreno Sánchez. Belépve minden olyan volt, mint amelyet egy műkereskedő lakásától várni lehet. Mintha egy múzeumigazgató megbolondulna és egy olyan kiállítást rendezne, ahol egyszerre szeretné megmutatni a gyűjtemény egyiptomi darabjait barokk bútorokkal, tizenkilencedik századi porcelánokkal és az oszmán korból származó fegyverekkel. Nyomasztó volt a műtárgyak egyvelege. A hallban, ahova megérkeztek, a falak zsúfolásig voltak tele aggatva szablyákkal, puskákkal, kardokkal és festményekkel. Hogy valami megtörje a tárgyak egyhangúságát, néhány velencei tükör pöffeszkedett csillogva. Az egyik oldalon biedermeier asztalka állt hozzáillő zöld selyem bevonatú székekkel, a másik oldalon vitrinek sorakoztak megrakodva kristálypoharakkal. Diána úgy érezte, mindjárt megfullad. Az elegáns fiatalember kinyitotta az egyik hallból nyíló ajtót.

Moreno, Miklós, János, Damián, Yves úr hatalmas antik íróasztal mögött ülve várta. A szoba könyvekkel és szobrokkal volt tele. A férfi elégedetten méregette a lányt.

- Elhozta a levelet?

Diána gépiesen vette elő Horthy 1942. január 10-én Hitlernek saját kezűleg írt levelét. Moreno úr elvette és szó nélkül átvonult az elegáns fiatalemberrel egy másik szobába. Diána ott maradt egyedül a súlyos csendben. Hatalmas falióra monoton hangon morzsolta az időt, a magassarkú puhán süppedt a vastag perzsaszőnyegbe, magában Olivért átkozta, amiért miatta ilyen helyzetbe került, tudta, ha megint üres kézzel megy haza, újabb centiméterekkel lejjebb fognak menni a képek,

szekrények, és Viktor ezúttal őt fogja kihajítani az ablakon. Moreno komoly arccal jött vissza.

- A levél valódi - állapította meg -, ötszázezret adok érte.

Azzal a mozdulattal egy köteg pénzt tett az asztalra maga elé.

- De jól gondolja meg!

De Diána akkor már nem látott és nem hallott semmit. Minden megszűnt körülötte, csak a pénz létezett és csak azt akarta. Két kézzel vetette rá magát, de a férfi rátenyerelt a kötegre. Diána elkeseredetten nézett fel rá. A férfi ott magaslott felette, mint valami ragadozó, aki éppen lecsapni készül.

- Ha pénzre van szüksége, én szívesen adok kölcsönt.

Diána úgy érezte, mindjárt megőrül. Kéznyújtásnyira van a céltól, és akkor ez az ismeretlen férfi - nyilván valami nemzetközi szélhámos - pont most akar ilyen kényes témáról csevegni, mint pénz, erkölcs, bizalom és élet. Ezért olyat tett, amiről ő maga sem képzelte volna, hogy képes lenne rá. Ráhajolt a férfi kezére és teljes erőből belé harapott. A férfi felszisszent a fájdalomtól, és elkapta a kezét. A lány felkapta a pénzt és fúriaként rohant el.

Baloghné. Balogné. Diószeghy Sámuel utca 16. Földszint balra. Viktor vagy ezerszer elmondta. A házat könnyen megtalálta, de a bal oldalon rengeteg ajtó sorakozott, és egyiken sem volt névtábla. Fogalma sem volt, melyik mögött uralkodhat Balogné, boldogságának kulcsa. Néhány suhanc álldogált az udvaron, kérés nélkül biccentettek egy irányba. Diána boldogan rohant oda, de nem akart ajtóstól rohanni a házba, ezért visszanyerve valamit abból a jólneveltségből, amivel szülei anyai éven keresztül kitartóan küszködtek, óvatosan kopogtatott.

- Na! - szólt ki egy cigarettától elnyűtt női hang.

Diána igennek vette, és belépett. Olyan volt, mintha Olivérhez érkezett volna meg, bár az unokatestvére minimalista stílusban berendezett lakása - más szóval: férfiasan praktikus - semmiben sem emlékeztetett Balogné inkább eklektikusnak nevezhető stílusára - vagyis a környéken és távolabbi vidéken kidobott minden felesleges kacatot ebben az aprócska lakásban halmozott fel, és nyilvánvalóan nem tűrte a pazarlást. És ezt minden egyes, a lomizásból szerzett bútordarab bizonyította. Az udvarról - pont mint Olivérnél - a konyhába lehetett belépni, onnan nyílt a szoba. A konyhában példás

rend volt, ahogy mondani szokás, a padlóról is lehetett volna enni, Olivérnél ez nem volt lehetséges.

- Cipő! - kiabálta bentről ugyanaz az érdes női hang.

Diána azonnal kiugrott a magassarkúból, és magában hálás volt, mert a vérvörös rúzs és a kényelmetlen cipő nem az ő világa volt.

Tehát harisnyában járult Baloghné színe elé, aki a hatalmas plazma-tévével szemben ülve királynői mozdulattal fordult felé. Hatvanas cigányasszony volt. Hajzuhatagát a feje búbján kontyba fogta össze. Valamikor ébenfekete lehetett, de akkor már több volt benne az ezüstbe hajló szál. Fülében óriás méretű és feltűnő arany fülbevaló csüngött. Arcát ezer ránc borította, szigorú szempár vizsgálta a világot és keskeny száját némi megvetéssel szorította össze. Üzleti sikere ügyfelei lenezésén alapult. Ezzel vívta ki a tiszteletüket, mert Baloghnéval senki sem mert kukoricázni. Felette a falon, barokkos aranykeretben, balra Madonna gyermekével, jobbra Zámbo Jimmy gurgulázó szőke hajfürtjeivel. A tévében Baloghné éppen a *Nézz le rám, oh Istenem* kezdetű számot hallgatta átszellemülten, a meghatottságtól szemeit törölgetve.

- Baloghné?

- Attól függ, ki kérdezi - vetette oda a nő.

- Viktor felesége vagyok - motyogta Diána.

Baloghné azonnal kikapcsolta Zámbo Jimmyt, a feje fölött lógó kislámpát felkapcsolta és alaposan megvizsgálta a lányt.

- Felesége?

- Hamarosan.

- Üljön le, mert így kitöröm a nyakam, nem oda, hanem abba a karosszékebe.

A kanapén, jobbján, egy öblös és nagyon piros fotel várta, hogy Baloghné ügyfelei helyet foglaljanak. Diána ezt tette.

- Megmondtam neki, hitel nincs.

Diána, mint túlhevült csitri tette ki az asztalra a züllött műkereskedőtől megszerzett pénzt. Csillogó szemekkel nézett Baloghnéra, mint aki dicséretre vár, mert ez a város legrosszabb hírű utcájában trónoló zug drogdíler, aki a tudatmódosító szerek koronázatlan királynőjének gondolja magát, még életében bizonyára nem látott ilyet. Már az eddigiekből is kiderülhetett, Diána nem sokat tudott az életről és az emberismerete nyugodt szívvel pocskéknak volt mondható. Csak ezért

fordulhatott elő, hogy ennyire félreismerte a helyzetet és Baloghnét. Az asszony megértő együttérzéssel nézte a lány gyerekes boldogságát.

- Tegye el a pénzét - mondta csendesen -, errefelé ennél kevesebbért is öltek már.

Baloghné felemelte a kezét. Pont úgy, mint Jézus, azokon az ábrázolásokon, ahol Isten fia egyik kezét a szívére helyezi, a másikat intő módon tartja és mutat vele az ég felé. Jézus vélhetőleg a menny felé emeli ujját, Baloghné a falon lógó Madonnára hívta fel így a figyelmet.

- Tudja, miért szeretem én a máriapócsi Szűzanyát?

Diánának elképzelése sem volt, ő csak vásárolni szeretett volna a keservesen megszerzett pénzével és nem értette ezeket az embereket. Egyik sem az üzlettel foglalkozik. Diána, bár izzig-vérig bölcsészlány volt, a pénz és a kereskedelem világát teljesen másnak képzelte el, de azzal nyugtatta magát, hogy az más, ott komoly üzletemberek öltönyben és nyakkendőben legális ügyletekről döntenek. Ebbe az illúzióba kapaszkodott, és abba, hogy végre meg tudja szerezni azt, amire Viktornak szüksége van. Lassan bármire kész lett volna, ha Baloghné vagy az ezer nevű állítólagos műkereskedő szélhámos nem akadályozák. Ha Viktor megnyugvást lelne, akkor megáll a tárgyak süllyedése, és ők ketten végre boldogak lehetnek.

Mert nincs nagyobb tudatmódosító szer, mint a boldogságban való reménykedés, amely azzal csalja lépre áldozatait, hogy már csak egyetlen akadályt kell legyőzni és megvalósul az áhított földi éden. És Diána tudta: senki sem fogja észrevenni a könyvtárban a levél eltűnését, és ha mégis, senki sem fog rá gyanakodni. Mert miért is tenné? Ő mindig is kiváló munkaerő volt. Senki sem emelhetett kifogást ellene.

Elhatározta, hogy másnap bemegy a könyvtárba, minden lehetséges fellelhető könyvet elolvas a máriapócsi kegyhelyről, mert az igazat megvallva, nem sokat tudott a Mária-kultuszról, és Baloghnénak ez nyilvánvalóan nagyon fontos volt, márpedig Diána szerény számításai szerint hosszú távú lesz a köztük létrejövő üzleti kapcsolat.

- Ez a Mária sír - mondta Baloghné ünnepélyes hangon -, mert minden nő ezt teszi, az asszonyok könnyei viszik előre ezt a világot, és - itt hatásszünetet tartott, és a másik kezét emelte fel a másik

oldalán logó Zámbo Jimmyre mutatva –, ahogy a király énekli: egy jó asszony mindent megbocsájt.

Lendületos mozdulattal vett elő az egyik csicsás díszpárna alól egy zacskót.

– Százezer – mondta.

Diána úgy érezte, ez nem vele történik, hanem egy másik személlyel és ő csak zavaróan közlőrl szemlélheti az eseményeket. Ez a másik Diána gondolkodás nélkül számolta ki a pénzt, kapta fel a tasakot és rohant el Baloghnetől. Ez a másik Diána gátlástalanul lökött félre egy öregasszonyt, amikor felszállt a villamosra, és gondolkodás nélkül vetette le magát az egyetlen üres székre, miközben egy terhes nő nehézkesen igyekezett azt magának megszerezni, de sajnálatos módon alulmaradt a versenytásban. Ilyen az élet – gondolta az a másik Diána, akinek a gondolatai már otthon jártak, elképzelte, ahogy belép és a szekrények, képek visszaszöknek az eredeti helyükre, eltüntetve azokat a ronda fehér csíkokat, amelyeket az elmozdult tárgyak hagytak maguk után. Viktor mosolyogva és megborotválkozva jön elé és közli: kész a vacsora – piztráng grillezve – és megnyitna egy üveg rozét. Diánát annyira elragadta a győzedelmes csatája felett érzett boldogsága, hogy a buszról leszállván elsodorta egy fagylatozó kisgyerek összes gombócát, majd lendületesen haladt tovább, még Ilonka nénit sem vette észre, aki szokásához híven, a gangon tevékenykedett, mert szeretett első kézből tudomást szerezni a lakók viselt dolgairól, ezért virágöntőzssel próbálta leplezni érthető kíváncsiságát.

Diána izgatottságában alig tudta kinyitni a bejárati ajtót, perceken keresztül ügyetlenkedett a zárral, amikor egyszer csak kitárult, és ő berobbant a lakásba.

– Megvan! – kiabálta önkívületben, de Viktor nem jelent meg a szoba ajtajában.

Diána óvatosan nyitott be. Viktor ugyanott ült, ahol reggel hagyta, és ugyanúgy meredt maga elé. Meg sem moccant, meg sem mukkant. Nem nézett fel. Diána diadalittasan tette le elé a kincsekkel tele zacskót, amelyet élete kockáztatásával szerzett meg. Viktor unott arccal nyúlt Diána szerzeményéért, kinyitotta és anélkül, hogy akár egy szót is ejtett volna, azonnal *fogyasztani* kezdett.

Diána vágyai közül egy sem teljesedett be. A tárgyak nemhogy nem szökcentek vissza eredeti helyükre, hanem még lejjebb araszoltak.

A lány azzal nyugtatta magát: a padlónál kénytelenek lesznek megállni, de persze nem így történt. Viktor nem szólt hozzá, Ilonka néni sértődötten nézett át rajta, amikor esténként hazaért, mert tüske maradt benne a korábbi incidens miatt, amikor köszönés nélkül viharzott el mellette a lány, és várta volna a bűnbánó bocsánatkérést. Aztán a könyvtárban valaki megemlítette az egyik munkatársi értekezleten, hogy mintha nem találnák az ominózus Horthy-levelét, de nem tulajdonítottak jelentőséget a bejelentésnek, mert általában soha semmit sem találtak, ezért csak megkapta a bejelentő az ilyenkor szokásos fejmosást, de ami a legrosszabb, a Baloghnétől megszerzett zacskó mesés gyorsasággal ürült ki, amiatt aztán Viktor egyre idegesebb lett, Diána pedig szorongani kezdett, mert fogalma sem volt, mit lophatna el legközelebb.

Végül Pázmány Péter Kalauzára esett a választása, amelyet 1613-ban adtak ki Pozsonyban. Úgy vélte, több szempontból is ésszerű ezt ellopnia, hiszen Baloghné szemmel láthatólag mély vonzalmat táplál a katolicizmus iránt, és mi lehetne katolikusabb, mint Pázmány, és bizonyára a selyemsálás pojáca műkereskedő is némán fog leborulni, mert ilyen könyvritkaságot nem mindennap vehet az ember a kezébe, ráadásul az is a Kalauz eltulajdonítása mellett szólt, hogy náluk a könyvtárban Pázmányt csak a csökönyös barokk bigottként emlegették, jobban mondvá a főnöke nevezte így, akinek valami pereputtya népbiztos volt és Kun Béla személyes jó barátja, így aztán nehezen vette be a gyomra a reakciós katolikus maszlagot. Szívességet teszek tehát – vélte Diána, mindenki jól jár: a drogkereskedő, az orgazda és a könyvtár.

Magabiztosan hívta fel Damiánt.

– János – vette fel szinte az első csengés után a férfi.

Diána már nem jött zavarba ilyen csacskaságoktól.

– Holnap felkeresném az irodájában – közölte eltökélt hangon a lány –, természetesen, ha alkalmas.

– Magának, drága, minden alkalmas – és mielőtt Diána megmondhatta volna, hogy esze ágában sincs ostoba maskarába öltözni, csak azért, hogy kedvébe járjon valami himihumi egykor jobb napokat látott bonvivánnak, a férfi letette. Sajnos Damián/János nem engedte, hogy megélje nőiességének ezt az új fázisát, amikor már fel mer szólalni a saját érdekében. De Diána nem tántorodott meg egy percre sem, így

aztán farmerben és vászon tornacipőben jelent meg a Falk Miksa utcában.

- Pázmány? - nézegette elgondolkodva a férfi az 1613-ban megjelent könyvritkaságot, úgy téve, mintha semmit sem észlelt volna Diána lázadásából, legalábbis ami a ruházkodását illeti – értékes, ritka darab.

Majd letette a könyvet és mélázva elnézett a lány feje fölé. Diána kezdett kétségbeesni, mert már megint nem értett semmit.

- Nyugodtan nézesse meg – igyekezett menteni a menthetőt –, valódi. Nézze, ez Esterházy Miklós könyvtárából való.

Vehemensen hajolt át az asztalon és nyitotta ki ott a könyvet, ahol látszott: a Kalauz valóban a herceg könyvtárának egy darabja. Azonban a férfi nem vette le a szemét arról a pontról, amelyet már percek óta bámult. Diána ijedten kapta oda a tekintetét, de ő nem látott semmit, a csupasz falon kívül. A sírás kerülgette, mert Viktor bogyói már fogyóban voltak és Ilonka néni is megállította a ház előtt, hogy ő ezt már nem tűri, pedig ő igazán sok mindent megért, hiszen három férjet temetett el, de olyat ő még nem élt meg, hogy a felette lévő lakásból úgy csorognak alá a tárgyak, mint alattomos vízcseppek csőtöréskor. Diána ijedten rohant fel a lakásba, és látta, Ilonka néni nem túloz. A képek és a szekrények eltűntek, egyedül Viktor duzzogott ádáz tekintettel a szobában, és amint meglátta a lányt, csak felhördült, majd teljes léleknyugalommal megverte.

Szóval nem volt veszténivalója. Mindent egy lapra tett fel: vetközni kezdett. Pázmány csóválta a fejét, Balogné mutatóujját a máriapócsi Szűzanyára emelte, Ilonka néni valamit emlegetett a második férjével kapcsolatban, Diána nem értette a szavait, de érezte testén Viktor öklének súlyát, miközben az élete szép lassan elsüllyedt, mint portugál kereskedőhajó a Jóreménység fokánál.

EPILÓGUS

Harmadikként a szintén 1613-ban, Kolozsváron megjelent erdélyi országgyűlési törvénycikkeket tartalmazó kötetet lopta el, mely kiadvány értékét tovább növelte Bethlen Gábor saját kezű aláírása és viaszpecsétje – de ez már a könyvtárban is feltűnt. Feszült homlokráncolás volt az első reakció, és adminisztrációs hibáról beszéltek. Ez náluk a fejetlen rendetlenség szinonimája volt. Később már ilyesmit emlegettek: kínos félreértés. Ez már jelezte, többről van szó, mint nagyvonalú

filológusi trehányáságról, ez bizony maga a bölcész apokalipszis. Ekkor ütött be a ménkő! Kiderült: Pázmány is eltűnt. A főnök úgy megijedt, mintha maga Jézus jelent volna meg az egyszeri népbiztosnak, aki első pillanatban úgy véli, ez csak rossz vicc; majd meggyőzi magát, ez valóban csak egy rossz vicc, egész egyszerűen nem kellene annyit inni. A főnökük azonban nem került ilyen melankolikusan elmélkedő hangulatba, hanem erőt vett rajta valamiféle spirituális önostorozás:

- Ez Isten büntetése - mondta, és amikor az is kiderült, hogy Horthy Hitlerhez írott levele sincs meg, hörögve vetette magát a földre és hisztizni kezdett, mint egy hároméves kisgyerek. - Már csak az hiányzik, hogy megjelenjen nekem a csökönyös barokk bigott pápista - bömbölte.

Ez nem következett be, de az nyilvánvaló volt: ha értékek tűnnek el, akkor tettesnek is lennie kell.

Így aztán Diánának bőven volt alkalma az előzetesben az események alakulásán elmélkedni.

Először is nem értette, Viktor miért nem támogatta. Már amikor kiderült az országgyűlési könyv eltűnése, a lány otthon megemlítette, de úgy tűnt, Viktort csak Baloghné csomagocskái érdekelik.

- Hülye tyúk - bökte oda foghegyről -, ha nem értesz hozzá, minek bűnözől?!

Baloghné rosszállóan csóválta a fejét. Majd felajánlotta, a legközelebbi búcsújárásra Diána is tartson vele Máriapócsra, de addig nem ártana elmenni a Szűzanyához imádkozni, bármelyik templomban, és bár nem ér annyit, mint a máriapócsi fohászkodás, de a búcsúig az is megteszi. Diána ekkor hívta fel Damiánt.

- Miklós - vette fel a szokott módon a férfi. Diána zavartan hebegte bele a telefonba, hogy a könyvtárban bajok vannak.

A Gerlóczyban találkoztak.

- Van útlevele? - kérdezte köszönés helyett. Diána elértette a kérdést, azt hitte, ajánlatot akar neki tenni, csak nagy nehezen fogta fel, hogy a férfi kiadatási egyezményekről beszél.

- Dominika vagy Thaiföld - mondta Damián -, mert ezeken a helyeken nagy európai kolóniák vannak. Hondurast vagy Nicaraguát nem ajánlanám. Új-Zéland túl drága.

Diána csak ekkor esett igazán kétségbe. Mert az egész úgy hangzott, mintha ő bűnöző lenne. Ez a férfi olvasott a gondolataiban.

- Drágám - fogta meg az asztalon a kezét -, maga bűnöző.

Diána fejében ezer gondolat kavargott. Legfőképpen az, hogy ő nem tud Viktor nélkül élni.

- Márpedig kénytelen lesz - mondta Miklós.

És igaza lett. Mert amikor elfogták, az ügyvédje - Olivér kezeskedett érte - szerint ideális esetben is nyolc év lesz az ítélet. Viktor pedig el sem jött meglátogatni. Fel sem hívta, és amikor ő kereste, akkor szó nélkül letette. Ilonka nénitől üzenté meg, ne zaklassa, nem kíváncsi rá többet, mert nagyot csalódott benne.

- Látja, Diácska - sírdogált Ilonka néni -, jobb férjeket temetni, mint értük börtönbe menni.

Baloghné sokkal praktikusabb volt, és megnyugtatta a lányt, nem kell izgulnia, rengeteg embert ismer odabent és a legjobbkhöz ajánlja be, hogy ne essen bántódása.

- Az unokahúgom - magyarázta Baloghné - ugyanabban a cipőben járt, mint maga. Éjjel-nappal strichelt, hogy annak a gazembernek mindene meglegyen. A különbség csak az, hogy neki időben megjött az esze.

- Hogyan?

- Hogyan-hogyan? Hát leszúrta azt a gazembert. Látja, Diána, ezért potyognak a könnyei a máriapócsi Szűzanyának. De ne féljen semmit, nagyon rendes lány.

Damián Új-Zélandról küldött képeslapot és ezer dollárt, amellyel azonnal kivívta rabtársai között a tekintélyt. Ez igen - mondták, és ezer ötletük volt arra, miképpen kell az ilyen gáláns férfit hosszú távon egy nőnek magához láncolni.

AJÁNLÁS

Herceg, a szerelemről annyi mindent összeirkáltak az elmúlt századokban - főleg a férfiak -, hogy felesleges szószaporítás lenne ehhez bármit is hozzátenni. A szerelem ugyanis egy piros nüansz. Nüansz, mivel hajlamos jelentéktelennek tűnni, aztán a legváratlanabb pillanatban eme csekélység hirtelen óriás hólyaggá duzzad, amely gömb a belső feszültségtől bármelyik pillanatban kipukkanhat. És ha már a lehetőség adott, akkor az be is következik. A gigászivá növekedett nüansz felrobban, és a belső tartalma ráömlik a világra. Ekkor derül ki róla, hogy valójában piros. Valami vérvörös színű lötyty, amely víznek túl

sűrű, vérnek meg túl híg, és tulajdonképpen akkor nyeri el végső formáját, amikor szétfolyik a térben és beszivárog az elme rejtett zugaiba.

Jó Hercegem, a szerelem olyan, mint amikor enni adsz az oroszlának, az meg hálából felfal. Majd amikor végzett veled, unottan törli meg a száját és néz új áldozat után. Téged már elfelejtett, legfeljebb a szájában hosszasan elidőző ízről sejtí, mintha részese lettél volna az életének. Mintha. Valami rémlik neki. De elhessegeti az idegesítően zümmögő gondolatot, mint a szájából kilógó húscsapatok körül keringő szemtelen legyet. A légy nem nyugszik, ezért dühösen csapja le a mancsával, majd undorral pöcköli arrébb a tetemet. Ezzel lezártnak tekinti az ügyet.

Léda